

Hiilijalanjälkilaskenta matkailualalla

Nina Aarras

Varsinais-Suomen Matkailuparlamentti

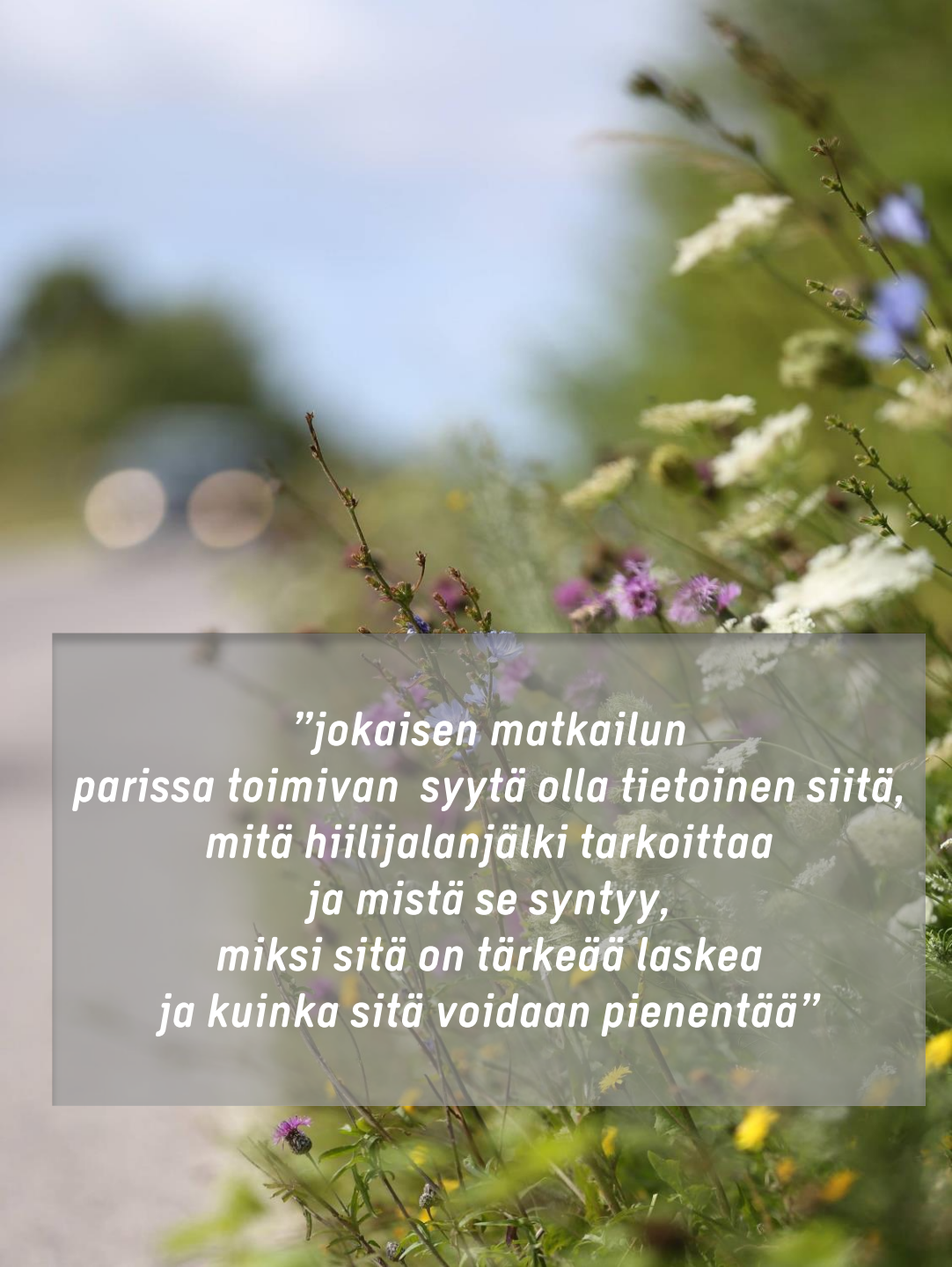
Naantali

14.2.2024

Mitä hiilijalanjälki tarkoittaa?

Hiilijalanjälki kuvaa ihmisen toiminnan aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä ja on yleisin ilmasto-vaikutuksen mittari.

- Hiilijalanjälki kuvaa tuotteen, palvelun tai toiminnon ilmastokuormaa.
- Se ilmoitetaan kg CO₂-ekvivalenttina (kg CO₂ekv), joka kertoo tarkasteltavien kasvihuonekaasupäästöjen vaikutukset yhdellä luvulla.
- Eli puhutaan hiilidioksidiekvivalentti kiloista tai tonneista.
- On siis syytä olla tarkkana, puhutaanko vain hiilidioksidipäästöistä (kg CO₂) vai hiilijalanjäljestä (kg CO₂ekv).

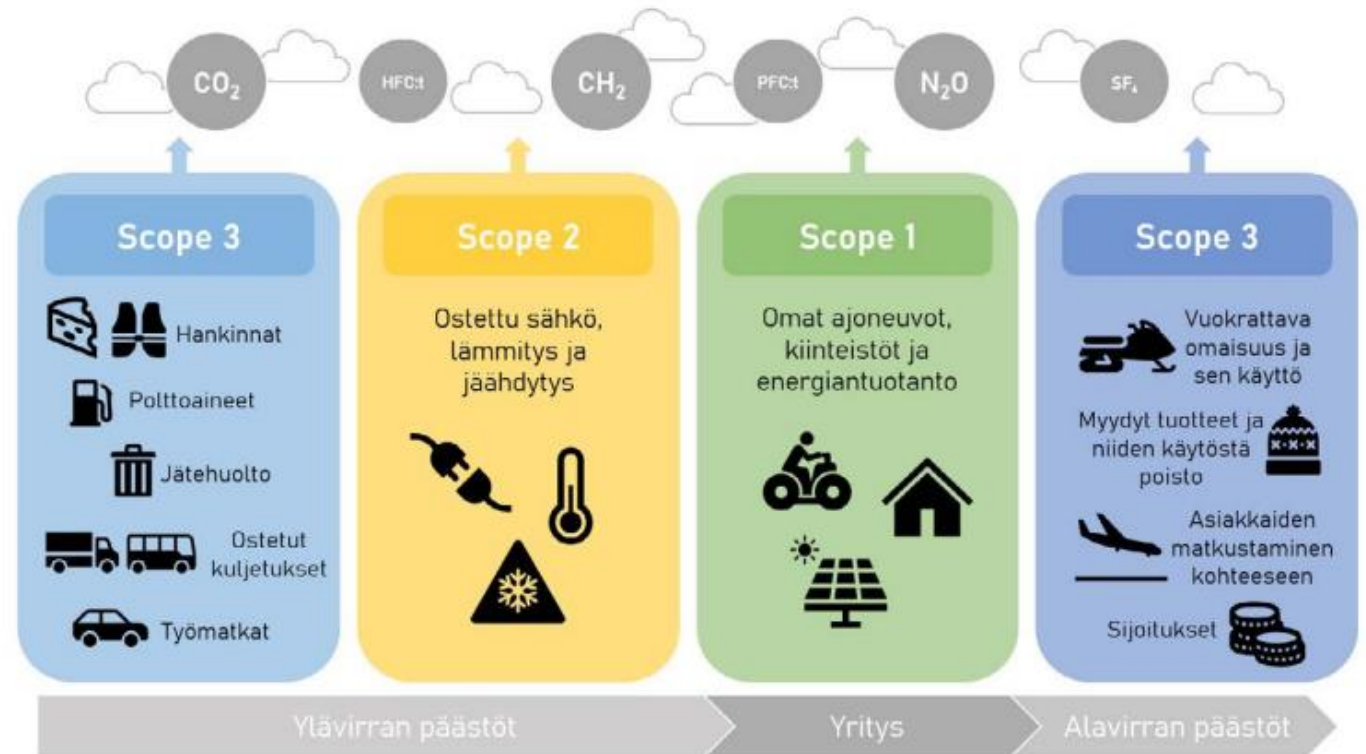

*”jokaisen matkailun
parissa toimivan syytä olla tietoinen siitä,
mitä hiilijalanjälki tarkoittaa
ja mistä se syntyy,
miksi sitä on tärkeää laskea
ja kuinka sitä voidaan pienentää”*

Mistä hiilijalanjälki syntyy?

Hiilijalanjäljessä on laajimmillaan mukana:

- oman toiminnan päästöt (Scope 1 ja 2)
- ja epäsuorat päästöt (Scope 3).

GHG protokollan scopet ja arvoketjun päästöt. [Matkailuyritysten hiiliopas \(metsa.fi\)](https://www.metsa.fi/)

Matkailuyritysten eri päästölähteiden jakautumisesta

Scope 1 (suorat päästöt)

Esimerkiksi **asiakkaiden kuljetukset ja oma energiantuotanto.**

Scope 2 (suorat päästöt)

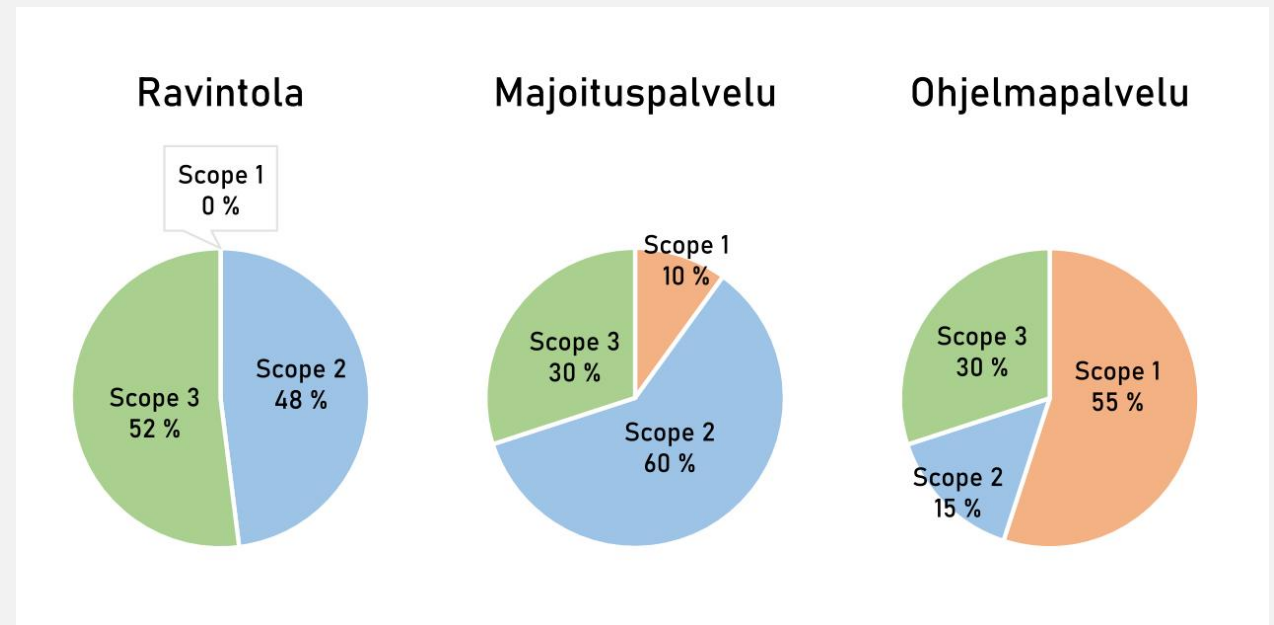
Kaikki ostettu energia kuten sähkö ja kaukolämpö.

Scope 3 (epäsuorat päästöt)

Yrityksen toimesta ostetut palvelut ja tuotteet, esimerkiksi elintarvikkeet, huonekalut, jätehuolto, siivous jne.

Myytyihin tuotteisiin ja palveluihin liittyvät päästöt, kuten asiakkaiden matkustaminen kohteeseen, matkamuuistotavarat

Kolmen kuvitteellisen yrityksen päästöjen jakautuminen scope-luokkiin

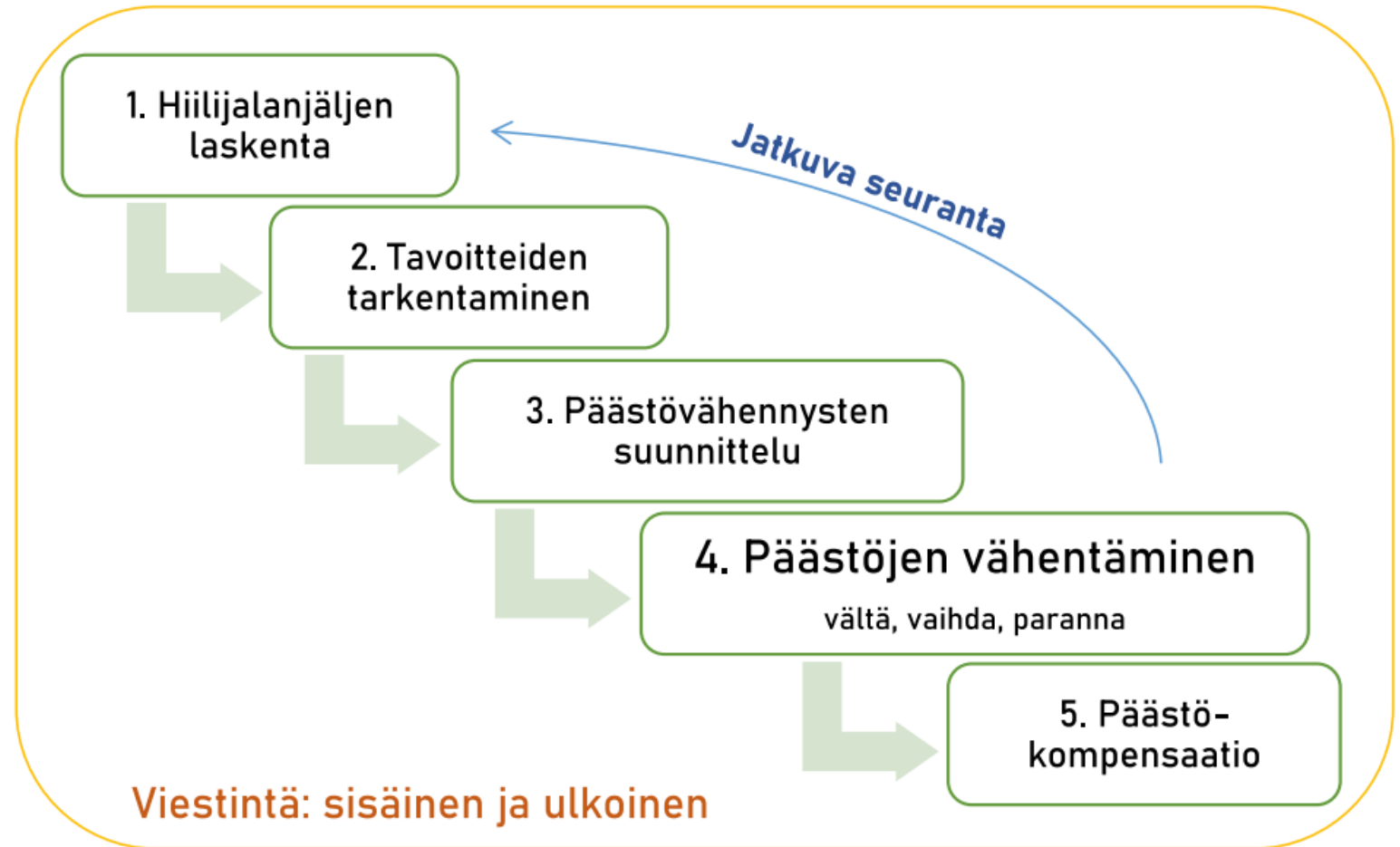
Oikealle polulle kohti parempaa hiilikuria

- Oman yrityksen hiilijalanjälki on lähtötaso ja edellytys sille, että voidaan **tunnistaa olennaisimmat päästölähteet** ja potentiaalisimmat **päästövähennyskohteet**.
- Aluksi tulee päättää, miten ja millä laajuudella hiilijalanjäljen laskenta halutaan tehdä.
- Tätä voi selvittää esimerkiksi asiakkaita kuulemalla. Olennaisuusanalyysillä voidaan selvittää sidosryhmien tarpeet ja toiveet laajemmin.
- Hiilijalanjälki on viesti, jonka pitää puhutella yrityksen asiakkaita ja sidosryhmiä
- Tehdäänkö laskenta itse vai ostetaanko palveluna?

Päästövähennyspolku

Päästövähennyspolku kuvaa yksinkertaistetusti matkailuyrityksen ilmastotoimien viisi vaihetta.

Päästöjen vähentäminen

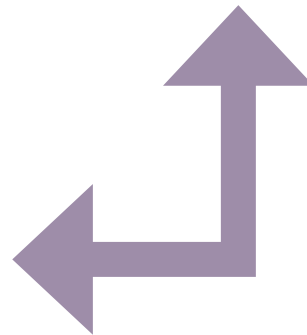

Ilmastovaikutukset

- Hiilijalanjälki
- Hiilikädenjälki

Kiertotalous

- Näkökulmana materiaalivirrat
- Säästää luonnonvaroja ja syntyy vähemmän jätettä.

Suositaan materiaaleja ja tuotteita, joilla on pitkä käyttöikä

Suositaan uusiomateriaalia sisältäviä tuotteita

Vähennetään kuljetusten päästöjä suosimalla paikallisia materiaaleja

Vältetään jätteen syntyä. Tehostetaan jätteiden lajittelua ja kierrätystä

Kiertotalouden edistäminen ja ilmastokuorman vähentäminen tukevat toisiaan

Edelläkävijät rakentavat myönteistä imagoa ja kilpailuetua

Matkamessujen 2024 Vastuullisuuskilpailun voittaja kylpylähotelli ja ravintola Kasnäsudden

Kilpailun kriteereissä on mainittu mm. puhtaan energian käyttö ja energian tarpeen vähentäminen.

- **Vihreää sähköä:** Kaikki sähkö tuotetaan naapurisaaren Högsåran tuulipuistossa.
- **Hukkalämpö hyötykäyttöön:** Kylpylä, ulkoaltaat sekä ravintola lämmitetään hukkalämmöllä, joka otetaan talteen naapurissa toimivalta Ab Salmonfarm Oy emoyhtiöltä.
- **Lähiruokaa ja -tuotteita:** Ravintolassa, kaupassa että kylpylässä tarjotaan lähiviljeltyjä- ja tuotettuja tuotteita.

Miksi hiilijalanjälki kannattaa laskea?

RESURSSIEN KOHDISTAMINEN

Hiilijalanjäljen laskemalla saa selville **toiminnan merkittävimmät päästölähteet**, mikä auttaa **kohdistamaan resurssit** kaikkein tehokkaimpiin vähennystoimiin. Laskennan avulla voidaan myös arvioida päästövähennysten kustannusvaikutuksia.

TOIMIEN VAIKUTTAVUUS

Toistamalla laskennan esimerkiksi vuosittain on helppo **havainnoida edistystä** päästövähennyksissä. Luvut kertovat myös tehtyjen toimien vaikuttavuudesta.

TODENNETTAVUUS

Hiilijalanjäljen laskennalla ja siitä viestimällä vältetään tahaton viherpesu. Kun teot muuttuvat numeroiksi, ne ovat uskottavampia ja **helpompi todentaa muille**.

VIESTINTÄ

Hiilijalanjäljen laskeminen ja siitä viestiminen **kertoo asiakkaalle** konkreettisesti, että toimia ilmaston hyväksi tehdään. Jos yrityksen eri palveluiden ja tuotteiden päästöt on laskettu ja niistä viestitään ostotilanteessa, asiakkaalla on helppo tehdä ilmastoystävällisiä valintoja.

Jokainen yritys voi viedä ilmastoasiat osaksi toimintaansa

Hiilijalanjalan laskenta antaa pohjan hiilikuria edistävien tavoitteiden asettamiselle ja päätöksenteolle.

***Merkitystä hiilijalanjalan laskemisella
on kuitenkin vain silloin, kun se vaikuttaa
toimintaan.***

Olennaista ei ole se, mitä on tapahtunut, vaan mitä tulevina vuosina tehdään.

